

NICHOLAS SPARKS

Az utolsó dal

NICHOLAS SPARKS

Az utolsó dal

Negyedik kiadás

GENERAL PRESS
K Ö N Y V K I A D Ó

A mű eredeti címe
The Last Song

Copyright © 2009 by Willow Holdings, Inc.
„Counting Miracles” Copyright © 2024 by Willow Holdings, Inc.
All rights reserved.

The moral rights of the author have been asserted.

Hungarian translation © Komló-Szabó Ágnes

© General Press Könyvkiadó, 2026

Az egyedül jogosított magyar nyelvű kiadás.
A kiadó minden jogot fenntart, az írott és az elektronikus sajtóban
részletekben közölt kiadás és közlés jogát is.
A könyv szövegét tilos a mesterséges intelligencia
bármilyen formájának betanítására használni.

Fordította
KOMLÓ-SZABÓ ÁGNES

Szerkesztette
BODNÁR ZOLTÁN

ISBN 978 615 104 151 2

Kiadja a GENERAL PRESS KÖNYVKIADÓ
1086 Budapest, Dankó utca 4–8.
Telefon: (06 1) 411 2416

www.generalpress.hu
generalpress@lira.hu

Felelős kiadó KOLOSI BEÁTA
Műszaki szerkesztő DANZIGER DÁNIEL
Felelős szerkesztő SZABÓ PIROSKA

Prológus

RONNIE

A hálószoza ablakában báméskodó Ronnie azon tűnődött, vajon megérkezett-e már Harris lelkész a templomba. Úgy gondolta, a férfi már ott lehet, és miközben a partot nyaldosó hullámokat nézte, azon töprengett, vajon a lelkész rácsodálkozik-e még néha a fölötte magasodó, festett üvegablakon átszűrődő fény játékára. Talán már nem – végül is az ablak már több mint egy hónapja díszítette a templomot, a férfi pedig valószínűleg túl elfoglalt ahhoz, hogy még mindig ezzel törődjön. Ronnie mégis reménykedett abban, hogy valaki, aki eddig még nem járt a templomban, ma betéved oda, és átéli azt a csodát, amelynek ő is a részese volt, amikor először látta meg a fényzőnt azon a hideg, novemberi napon. Remélte, hogy a látogató elidőzik egy kicsit a színes üvegdarabokat nézve, és miközben megcsodálja a szépségét, elgondolkozik azon, hogy vajon mi is lehet az ablak története.

Ronnie már egy órája ébren lehetett, de még nem állt készen arra, hogy nekivágjon az új napnak. Az ünnep valahogy más volt ebben az évben. Előző nap lesétált a partra az öccsével, Jonah-val. Itt is, ott is karácsonyfákba botlottak a stégek mellett. Az évnek ebben a szakaszában igazán gyönyörű volt a part, de Jonah észre sem vette a hullámokat és a sirályokat, amelyeket pedig pár hónappal korábban még megigézve nézett. Inkább a műhelyhez akart menni – jóllehet alig pár percet töltött bent, és ez idő alatt sem szólt egy szót sem.

A lány mellett lévő éjjeliszekrényen jó néhány bekeretezett

fénykép állt – a kis tengerparti házban találta őket pár más do-
loggal együtt aznap reggel. Elmélyülten nézegette a képeket,
amikor kopogtatást hallott. Az anyja kukucskált be az ajtón.

– Akarsz reggelizni? Találtam egy kis kukoricapelyhet a
konyhában.

– Nem vagyok éhes, anya.

– Enned kell valamit, édesem.

Ronnie továbbra is a fényképkupacra meredt, valójában
azonban nem látta a képeket.

– Tévedtem, anya. Nem tudom, mihez kezdjek.

– Úgy érted, apáddal?

– Úgy értem, mindennel.

– Miről beszélsz?

Mint ahogy Ronnie nem válaszolt, a nő átvágott a szobán, és
leült a lánya mellé.

– Néha segít, ha az ember beszél róla. Olyan szótlán voltál
az elmúlt pár napban.

Ronnie-t ebben a pillanatban megrohanták az emlékek: a
tűz, a templom újjáépítése, a színes üvegablak, és a dal, amelyet
végül befejezett. Eszébe jutott Blaze és Scott és Marcus. Eszébe
jutott Will. A tizennyolc éves lány szeme előtt leperogtek a nyár
eseményei. A nyáré, amikor elárulták; a nyáré, amikor letartóz-
tatták; és a nyáré, amikor szerelmes lett. Nemrég élte át ezeket a
dolgokat, és mégis úgy érezte, az események hatására teljesen
más ember lett.

– Hol van Jonah?

– Nincs itthon. Elment Briannel a cipőboltba. Olyan, mint
egy kölyökkutya: a lába gyorsabban nő, mint a többi testrésze.

Ronnie elmosolyodott, de a mosoly olyan gyorsan hervadt
le az arcáról, amilyen gyorsan jött. Az ezután beállt csendben
arra lett figyelmes, hogy az anyja összefogja hosszú haját, és laza
copfba köti a tarkóján. Kislánykora óta ez volt az anyja szokása.
Különös módon a lány még mindig megnyugtatónak találta ezt
a rituálét – igaz, ezt sosem ismerte volna be.

– Tudod, mit? – folytatta az anyja, miközben odalépett a ruhásszekrényhez, és letette a bőröndöt az ágyra. – Mi lenne, ha pakolás közben mesélnél?

– Nem tudom, hol kezdjem.

– Mit szólnál az elejéhez? Mintha Jonah valami teknősöket említett volna...

Ronnie keresztbe fonta a karját. Tisztában volt vele, hogy a történet nem a teknősökkel kezdődik.

– Nem itt indult a dolog – válaszolta. – Habár én akkor még nem voltam ott, azt hiszem, valójában a tűzzel kezdődött az egész.

– Miféle tűzzel?

Ronnie odanyúlt az éjjeliszekrényen álló fényképkupachoz, és két bekeretezett fotó közül óvatosan kivett egy szakadt újságcikket. Odanyújtotta a megsárgult újságpapírt az anyjának.

– Ezzel a tűzzel – mondta. – Ami a templomban ütött ki.

Illegális pirotechnikai eszköz okozta a templomtűzet *Megsérült egy lelkész*

Észak-Karolina, Wrightsville Beach – Tűz pusztított a történelmi szempontból is jelentős Első Baptista templomban szilveszterkor. A nyomozók illegális pirotechnikai eszközök használatára gyanakodszanak.

A tűzoltók egy névtelen telefonhívásra, nem sokkal éjfél után vonultak ki a tengerparton álló templomhoz. Érkezésükkor az épület lángokban állt, a hátsó ajtón füst ömlött ki, nyilatkozta Tim Ryan, a Wrightsville Beach-i tűzoltóság parancsnoka. A tűz gócpontjában petárda- és tűzijáték-maradványokat találtak.

A tűz keletkezésekor a templomban tartózkodó Charlie Harris lelkész másodfokú égési sérüléseket szenvedett a karján és a kezén. A férfit a New Hanover Megyei Kórházba szállították, ahol jelenleg is az intenzív osztályon ápolják. New Hanover megyében

két hónapon belül ez volt a második templomtűz. Novemberben a wilmingtoni Jó Reménység templom égett le teljesen.

– A vizsgálat még tart, de a nyomozókban felmerült a gyújtogatás gyanúja – tette hozzá Ryan.

Szemtanúk szerint alig húsz perccel a tűz keletkezése előtt tűzijátékokat lőttek ki a tengerpart templom mögötti szakaszán, talán az újévet köszöntötték így.

– Észak-Karolinában tilos a tűzijáték használata, a jelenlegi szárazság idején pedig különösen veszélyes – figyelmeztet Ryan parancsnok. – A rendelet létjogosultságát ez a tűz is igazolja. Egy férfi kórházba került, a templom pedig teljesen használhatatlanná vált.

Amikor Ronnie anyja befejezte az olvasást, a lányára nézett. Ronnie egy darabig még habozott, aztán vett egy mély levegőt, és belekezdett a történetbe, amely még mindig teljesen érthetetlen volt számára, bár utólag úgy vélte, tanult az esetből.

Első fejezet

RONNIE

Hat hónappal korábban

Ronnie kelletlen arccal ült az anyósülésen, és azon gondolkozott, vajon mi a csudáért utálják annyira a szülei.

Csakis ez lehetett ugyanis a magyarázata annak, hogy most ott ült az autóban, úton az apja felé, hogy meglátogassa abban az istenverte, déli koszfészekben, ahelyett hogy a barátaival ütné agyon az időt otthon, Manhattanben. Egy frászt. Nem csak *meglátogatja* az apját. Egy *látogatás* egy vagy két hétvégére, legfeljebb egy hétre szól. Úgy gondolta, egy *látogatásba* nem halna bele. De augusztus végéig ott maradni? Egy egész nyarat ott tölteni? Ez már büntetésszámba ment, így aztán a kilencórás autót nagy részében úgy érezte magát, mint egy rab, akit épp akkor szállítanak egy vidéki börtönbe. Nem tudta elhinni, hogy az anyja tényleg ezt teszi vele.

Ronnie annyira elmerült az önsajnálatban, hogy eltelt egy kis idő, mire eljutott a füléig Mozart *16. C-dúr szimfóniája*. Ez volt az egyik darab, amelyet négy éve a Carnegie Hallban játszott. Tudta, hogy az anyja akkor tette be a zenét, amikor ő még aludt. Borzalmas. Kinyújtotta a kezét, és kikapcsolta a lejátszót.

- Ezt most miért csináltad? – kérdezte az anyja rosszállóan.
- Szeretem hallgatni, ahogy játszol.
- Én viszont nem.
- Mit szólnál, ha halkabban hallgatnám?
- Csak kapcsoljuk ki, anya. Nincs most ehhez hangulatom.

Ronnie kibámult az ablakon. Teljesen biztos volt benne, hogy anyja szorosan összepréseli a száját – az utóbbi napokban ez a szokásává vált. Mintha mágnes vonzaná egymáshoz az ajkait.

– Azt hiszem, egy pelikánt láttam, amikor átjöttünk a Wrightsville Beach-i hídon. – A lány anyjának hangjában erőltetett könnyedség bujkált.

– Nahát, ez csúcs! Lehet, hogy szólnod kellene a Krokodilvadásznak.

– A Krokodilvadász meghalt – szólt közbe Jonah a hátsó ülésről. Hangja összekeveredett a Game Boyon futó játék zajával. – Nem emlékszel? – folytatta. – Szomorú eset volt.

– Már hogyan emlékeznék!

– Nekem nem úgy tűnt az előbb.

– Nos, márpedig emlékszem.

– Akkor nem kellett volna azt mondanod, amit mondtál.

Ronnie nem vette a fáradságot, hogy harmadszor is visszavágjon az öccsének. Jonah-nak szüksége volt rá, hogy mindig övé legyen az utolsó szó, és ezzel az örületbe tudta kergetni a nővérét.

– Tudtál aludni egyáltalán? – kérdezte az anyja.

– Egészen addig, amíg bele nem mentél abba a kátyúba. Egyébként kösz. Majd kiütöttem a fejemmel az ablakot.

Az anyja le sem vette a szemét az útról.

– Látom, jobb kedvre derített ez a kis szundítás. Örülök neki.

Ronnie lufit fújta a rágójából, majd kipukkantotta. Az anyja utálta az elpukkanó rágó hangját – ez volt a legfőbb oka annak, hogy a lány szinte egyfolytában ezzel foglalatzkodott, miközben az I-95-ösön hajtottak. Az államokat összekötő út – szerény véleménye szerint – a valaha megépített legunalmasabb útszakasznak számított. Kivéve persze, ha valaki teljesen odavolt a zsíros gyorséttermi kajáért, a motelek gusztustalan fürdőszobáiért és a milliós fenyőfáért – máskülönben az út a maga hipnotikus, mogorva egyhangúságával könnyen álomba ringatta az embert.

Ronnie elmondta ezzel kapcsolatban a véleményét az anyjának Delaware-ben, Marylandben és Virginiában, de az asszony egyik alkalommal sem reagált a szavaira. Eltekintve attól, hogy megpróbálta kellemessé tenni a közös utat – minthogy most egy ideig nem fogják egymást látni –, Ronnie anyja nem volt az az autóban beszélgetős típus. Nem meglepő módon nem vezetett túl magabiztosan, általában ugyanis metróval vagy taxival közlekedtek a városban, ha el kellett jutniuk valahová. A lakásban azonban... na, az már más tészta volt. Minden lelkiismeretfurdalás nélkül felhúzta magát egy-egy ügyön – a házfelügyelő az elmúlt pár hónapban kétszer is megkérte őket, hogy fogják vissza magukat. Az anyja valószínűleg azt hitte, hogy minél hangosabban ordít Ronnie jegyei vagy Ronnie barátai, illetve amiatt, hogy Ronnie folyamatosan fittyet hány a szobafogságra, és minél hangosabban ordít az *incidens* miatt – igen, főleg az *incidens* miatt –, annál valószínűbb, hogy Ronnie figyelembe veszi azt, amit mond.

Oké, nem ő volt a legrosszabb anyja. Tényleg nem. És előfordult, hogy olyan jóindulattal viseltetett a gyerekei iránt, hogy Ronnie belátta, az anyja nagyon is jó anyja. Egyszerűen csak arról volt szó, hogy az anyja valami varázslat folytán időcsapdába került, amelyben a gyerekek sosem nőnek föl, és Ronnie már legalább százszor kívánta, hogy bárcsak májusban született volna augusztus helyett. Így csak augusztusban tölti majd be a tizennyolcat, és csak augusztustól jön majd el az az idő, amikortól az anyja nem kényszerítheti semmire. Jogilag már elég idős lesz, hogy saját döntéseket hozzon, a terveit felsorakoztató listán pedig nem szerepelt ez a mostani út.

Jelenleg azonban Ronnie-nak nem volt választása. Mert még csak tizenhét volt. Mert a naptár megtréfálta. Mert az anyja három hónappal később esett teherbe, mint kellett volna. És hogy mit jelentett mindez? Azt, hogy egy fikarcnyit sem számított, hogy Ronnie milyen elkeseredetten könyörgött, vitatkozott vagy ordította is a nyári tervek miatt. Ronnie és Jonah az apjuk-

kal töltik a nyarat, és kész, és még csak hallani sem akar olyan mondatokat, amelyek úgy kezdődnek, hogy *ha*, és vagy *de* – jelentette ki az anyjuk. Ronnie már megtanulta, hogy semmi értelmese szavakba önteni a gondolatait.

Ahogy leértek a hídról, a nyári forgalom lassan araszoló kocsisorrá nőtt. Oldalt, a házak között Ronnie megpillantotta az óceánt. Hurrá! Nem mintha érdekelte volna.

– Miért csinálod ezt velünk megint? – nyögött fel a lány.

– Ezt már megbeszéltek – válaszolt az anyja. – Egy kicsit az apátokkal is lennetek kell. Hiányoztok neki.

– De miért kell ott lennünk egész nyáron? Nem lehetne, hogy csak egy pár hetet maradjunk?

– Ennél több időt kell együtt töltenetek. Már három éve nem láttátok egymást.

– Erről nem én tehetek. Ő volt az, aki elhagyott minket.

– Igen, de te meg nem válaszoltál a telefonhívásaira. És akármikor jött el New Yorkba, hogy lásson téged és Jonah-t, te rá sem hederítettél, inkább a barátaiddal lógtál.

Ronnie újra kipukkasztotta a rágóját. A szeme sarkából látta, ahogy az anyja arca megrándul.

– Nem akarom látni apát. És beszélni sem akarok vele – közölte.

– Csak próbáld meg a legjobbat kihozni ebből a dologból, rendben? Apád jó ember. És szeret benneteket.

– Akkor ezért hagyott minket faképnél?

Ronnie anyja válasz helyett belenézett a visszapillantó tükröbe.

– Te már nagyon várod ezt az egészet, ugye, Jonah?

– Viccelsz? Szuper lesz!

– Örülök, hogy így állsz a dologhoz. Talán elmagyarázhatnád a nővérednek is.

– Na persze! – fújta egyet a fiú.

– Én csak azt nem értem, hogy miért nem tölthetem a nyarat a barátaimmal – nyafogott Ronnie, visszatérve az előző témá-

hoz. Még nem adta fel. Bár tudta, hogy az esélyei a nullával egyenlőek, mégsem adta föl a reményt, hogy rábeszéli az anyját, forduljanak vissza.

– Úgy érted, hogy inkább a klubokban szeretnéd tölteni az éjszakákat? Nem vagyok hülye, Ronnie, tudom, hogy mi folyik azokon a helyeken.

– Nem csinállok semmi rosszat, anya.

– És mi van a jegyeiddel? És a szobafogsággal? És a...

– Nem válthatnánk témát? – vágott közbe Ronnie. – Beszéljünk inkább arról, miért fontos ennyire, hogy együtt legyek az apámmal.

Az anyja válasza sem méltatta. És Ronnie tudta, megint tudta, hogy az anyjának minden oka megvan rá, hogy ezt tegye. Hiszen már vagy milliószor megválaszolta ezt a kérdést, még ha Ronnie nem is akarta elfogadni a választ.

A kocsisor végül újra mozgásba lendült, és haladtak egy háztömbnyit, mielőtt újra megállni kényszerültek. Ronnie anyja letekerde az ablakot, és végignézett az előttük feltorlódó autókön.

– Csak tudnám, mi folyik ott elöl – morogta az orra alatt. – Jól beragadtunk ide.

– A tengerpart miatt van az egész – válaszolt az anyjának Jonah. – A parton mindig dugó van.

– Vasárnap délután három óra van. Nem kellene ennyi embernek itt lennie.

Ronnie felhúzta a lábát. Utálta az életét. Utálta az egész életét.

– Te, anya! Apa tudja, hogy Ronnie-t lecsukták? – kérdezte Jonah.

– Igen, tudja – válaszolta az anyja.

– És mit fog csinálni?

Ez alkalommal Ronnie válaszolt:

– Nem fog csinálni semmit sem. Őt a zongorán kívül semmi sem érdekli.

Ronnie utálta a zongorát, és megesküdött, hogy többé nem fog játszani. Olyan döntés volt ez, amelyen még néhány legrégebbi barátja is elcsodálkozott, minthogy a zongora azóta fontos szerepet játszott az életében, amióta csak ismerték. Az apja a Juilliard és egyben az ő egykori tanára volt, és Ronnie hosszú ideig majd belepusztult abba, hogy ne csak együtt zenélhessen, de együtt is komponálhasson az apjával.

Ronnie is jól játszott. Valójában nagyon is jól, de az apjának a Juilliarddal, az iskolavezetéssel és a tanárokkal való kapcsolata miatt Ronnie tehetségét óvatosan kezelték. Lassan azonban beszélni kezdtek róla „a klasszikus zene mindenekfelett” szlogen-nel fémjelzett, tizedrangú, informális hírcsatornán, amely az apja életének meghatározó eleme volt. Megjelent néhány cikk a klasszikus zenével foglalkozó lapokban, majd egy meglehetősen hosszú írás a *New York Times*-ban, amely az apa-lánya kapcsolatot állította középpontba. Mindezek végül elvezettek az oly régóta áhított fellépéshez, amely a *Fiatal előadók*-sorozat keretein belül négy évvel ezelőtt vált valóra a Carnegie Hallban. Ronnie úgy gondolta, akkor ért a karrierje csúcsára. És ez valóban így is volt – pontosan tudta, hogy mit ért el. Tisztában volt vele, hogy nem mindennap kap az ember ilyen lehetőséget, de később azon kapta magát, hogy arra gondol, vajon megérte-e az áldozat. A szülein kívül ugyanis talán senki más nem emlékezett az előadásra. És senki sem foglalkozott vele. Ronnie megtanulta, hogy hiába van fönt a YouTube-on egy sokszor megnézett videó, és hiába lép föl ezrek előtt, a zenei tehetség semmit sem jelent.

Néha azt kívánta, bárcsak az apja elektromos gitárra tanított volna. Vagy legalább énekórákra járatta volna. Mihez kezdjen azzal, hogy tud zongorázni? Tanítson zenét a helyi iskolában? Vagy szórakoztassa az éppen bejelentkező vendégeket egy hotel halljában? Vagy az apjához hasonlóan hajszolja az életet? Nézzük csak, mihez kezdett az apja a zongoratudásával! Otthagyta a Juilliardot, hogy útnak induljon, és zongoraművészként éljen, és végül olyan jelentéktelen helyeken találta magát, ahol a kö-

zönség alig töltötte meg az első pár sort. Egy évből negyven hetet utazással töltött, ami épp elég volt ahhoz, hogy a házassága a szakadék szélére kerüljön. Egy idő után Ronnie felfigyelt arra, hogy az anyja állandóan ordítózott, az apja pedig visszavonult a saját kis világába, ahogy mindig is tette, míg aztán egy nap egyszerűen nem jött vissza egy hosszabb, déli államokbeli turnéról. Amennyire Ronnie tudta, az apja ekkoriban nem is dolgozott. Még csak magánórákat sem adott.

Miből éltél akkoriban, apa?

Ronnie megrázta a fejét. Tényleg nem akart itt lenni. Isten a megmondhatója, mennyire nem tudott mit kezdeni a helyzettel.

– Figyelj, anya! – kiáltott fel Jonah, majd előredőlt. – Mi az ott? Egy óriáskerék?

Az anyja a nyakát nyújtogatva próbált átnézni a mellettük álló kis furgon fölött.

– Igen, azt hiszem, az, édesem – válaszolt. – Talán vásár van a városban.

– Elme gyünk? Aztán mind a négyen együtt vacsorázhatnánk.

– Erről meg kell kérdezned apádat is.

– Persze, aztán meg körbeüljük a tábortüzet, és pillecukrot sütünk – vágott közbe Ronnie. – Pont, mint egy nagy, boldog család.

Ezúttal nemcsak az anyja, de az öccse is figyelmen kívül hagyta a szavait.

– Gondolod, hogy még hullámvasút is van? – kérdezte Jonah.

– Biztos vagyok benne. Ahogy abban is, hogy ha apád nem akar felülni veled, a nővéred csatlakozik majd hozzád.

– Csúcsszuper!

Ronnie belesüppedt az ülésbe. Jellemző, hogy az anyja mindig ilyen javaslatokkal áll elő. Az egész helyzet túlságosan nyomasztó volt ahhoz, hogy igaz legyen.

Második fejezet

STEVE

Steve Miller vad izgatottsággal ütötte a zongora billentyűit. Nyugtalanságának az volt az oka, hogy tudta, a gyermekei bármelyik pillanatban megérkezhetnek.

A zongora a férfi jelenlegi otthonában, egy tengerparti ház nappalijának kis beszögellésében állt. A Steve háta mögött elhelyezkedő tárgyakból – bár nem sok minden sorakozott a szobában – kiolvasható volt a férfi élettörténete. A zongora kivételével Kim be tudta pakolni a férfi minden holmiját egyetlen dobozba, és Steve-nek alig fél óra kellett, hogy mindent kirámoljon. Volt egy gyerekkori felvétel róla és a szüleiről, meg egy másik fénykép kamaszkorából, amint éppen zongorázik. A fotók a diplomái között lógtak a falon – az egyiket a Chapel Hill-i, a másikat a Bostoni Egyetemen szerezte –, alattuk pedig az az oklevél kapott helyet, amellyel a Juilliardban jutalmazták meg tizenöt éves tanári munkája elismeréseként. Az ablak mellett három bekeregetett táblázat állt, amelyek a turnék állomásait mutatták. Mindezeknél azonban sokkal lényegesebb volt az a fél tucat fénykép, amelyen Jonah és Ronnie szerepelt – voltak, amelyek bekeretezve díszítették a falat, voltak, amelyek a zongora tetején álltak, és amikor csak Steve rájuk nézett, általában az jutott eszébe, hogy a legnagyobb erőfeszítései ellenére sem alakult úgy semmi az életében, ahogy szeretne volna.

A késő délutáni nap sugarai ferdén hatoltak be az ablakokon, melegétől a házban fülledt lett a levegő, és Steve érezte, ahogy izzadságcseppek kezdenek gyöngyözni a bőrén. Szeren-

csére a gyomra már nem fájt annyira, mint reggel, de már napok óta ideges volt, így tudta, hamarosan újra begörcsöl. A gyomra mindig rendetlenkedett – a húszas éveiben fekélyel küszködött, és bélgyulladásal is műtötték, a harmincas éveiben pedig, amikor Kim Jonah-val lett terhes, kivették a vakbelét, miután az perforált. Úgy ette a savlekötőket, mint más a cukorkát, évekig gyomorsavcsökkentőn élt, és bár tudta, hogy jobban meg kellene válogatnia, mit eszik, és többet kellene mozognia, nem hitt abban, hogy ezek bármelyike is segítené. A családjában többen is gyomorproblémákkal küzdöttek.

Az apja hat évvel ezelőtti halála megváltoztatta az életfelfogását, a temetés óta pedig úgy érezte, mintha kezdene kifutni az időből. Sőt mintha már ki is futott volna belőle. Így aztán öt évvel ezelőtt otthagyta a Juilliardot, egy évvel később pedig elhátározta, hogy zongoraművészként próbál szerencsét. Három éve Kimmellel úgy döntöttek, hogy elválnak, és egy éven belül a turnéelőadások száma csökkenni kezdett, míg végül az egész befuccsolt. Tavaly aztán visszaköltözött a városba, ahol felnőtt, arra a helyre, amelyről nem gondolta volna, hogy valaha is viszontlátja. Most pedig arra készült, hogy a gyerekeivel töltsen a nyarat, és habár megpróbálta elképzelni, milyen lesz majd az ősz, amikor Ronnie és Jonah visszamegy New Yorkba, csak azt tudta, hogy ősszel a levelek előbb sárgák, majd vörösek lesznek, és hogy reggelente apránként fogja majd szedni a levegőt. Már régen felhagyott azzal, hogy megjósolja a jövőt.

Mindez azonban nem zavarta. Tisztában volt vele, mennyire hiábavaló a jövőt megjósolni, ráadásul épp elég baja volt azzal, hogy a múltat sem tudta értelmezni. Ezekben a napokban csak azt tudta biztosan, hogy ő maga teljesen átlagos személyként él egy olyan világban, amely az átlagon felülieket kedveli. Amikor erre ráébredt, a csalódottság bizonytalan érzése kerítette hatalmába. Mihez kezdjen? Kimmellel ellentétben ő nem volt társaságkedvelő, mindig is sokkal zárkózottabb természet hírében állt, eltűnt az emberek alkotta tömegben. Annak ellenére, hogy két-

ségtelenül tehetséges zenész és zeneszerző lett, hiányzott belőle a karizma, vagy a rendezői képesség, vagy akármi is legyen az, amivel egy előadóművész kitűnhet a tömegből. Volt idő, amikor úgy látta, inkább szemlélője a világ alakulásának, semmint alakítója, és a fájdalmas őszinteség pillanataiban pedig előfordult, hogy úgy vélte, minden fontos dolgot elrontott az életében. Negyvennyolc éves volt. A házassága csődbe jutott, a lánya nem akarta látni, a fia pedig nélküle nőtt fel. Végiggondolva az eseményeket, tudta, hogy magán kívül senkit sem hibáztathat. Egy kérdés volt, amelyre mindennél jobban szeretett volna választ kapni: egy olyan embernek, mint ő, van-e még lehetősége arra, hogy találkozzon Istennel?

Tíz éve még el sem tudta volna képzelni, hogy ilyen dolog jusson az eszébe. Sőt még két éve sem. Amióta azonban a negyvenes éveit taposta, előfordult, hogy arra lett figyelmes, tükröként áll maga előtt. Bár egykor azt gondolta, hogy a kérdésre a választ az általa komponált zenében találja majd meg, mára már sejtette, hogy tévedett. Minél többet gondolkozott, annál inkább úgy látta, hogy a zene nem annyira a megélhetést, hanem mindig is inkább valamilyen menekülést jelentett számára – menekülést a valóság elől. Fölismerte a szenvedést és a katarzist Csajkovszkij zenéjében, érzett magában tehetséget, amikor a saját szonátáit írta, de mára már megértette, hogy ha eltemeti magát a zenében, annak jóval több köze van a menekülés utáni önző vágyhoz, mint Istenhez.

Ma már hitt abban, hogy az igazi választ valahol a gyerekei iránt érzett szeretetben kell keresnie, illetve abban a sajgó fájdalomban, amelyet akkor érzett, amikor felébredt a néma házban, és rádöbbedt, hogy Ronnie és Jonah nincsenek vele. Mindezek ellenére hitt abban, hogy vár még rá valami, és azt remélte, hogy azt a valamit a gyerekei segítségével fogja megtalálni.

Pár perc múlva Steve arra lett figyelmes, hogy a nap megcsillan egy poros kombi szélvédőjén a ház előtt. Az autót évekkal ez előtt vették Kimmel együtt, hogy legyen mivel kiruccanniuk Costcoba a hétvégékre, és hogy elmehessenek kirándulni. Felmerült benne, hogy Kimnek eszébe jutott-e lecserélni az olajat, mielőtt nekivágtak ennek az útnak, vagy egyáltalán foglalkozott-e azóta az olajszínttel, amióta ő elköltözött otthonról. Valószínűleg nem, gondolta. Kim sosem értett ezekhez a dolgokhoz, ezért az ilyen jellegű munkák Steve-re maradtak.

Életének az a része azonban már lezárult.

Steve felállt a zongorától, és mire kilépett a tornácra, Jonah már kint is volt a kocsiból, és rohant feléje. A haja kócosan lobbogott, a szemüvege elgörbült, ceruzavékony karjával és lábával kalimpált. Steve-nek elszorult a torka, mert eszébe jutott, mennyi mindenről maradt le az elmúlt három évben.

– Apa!

– Jonah! – kiáltott vissza a férfi, miközben átvágott a kavicsos homokkal borított udvaron. Amikor Jonah a karjába ugrott, össze kellett szednie magát, hogy meg tudja tartani az egyensúlyát.

– Rendesen megnőttél! – állapította meg.

– Te pedig rendesen összementél! – válaszolta Jonah. – És soványabb is vagy.

Steve magához szorította a fiát, mielőtt letette volna.

– Örülök, hogy itt vagy.

– Én is. Anya és Ronnie végigveszekedtek az utat.

– Ez nem hangzik túl jól.

– Ugyan, nem vettem róluk tudomást. Kivéve, amikor adtam alájuk a lovat.

– Ó! – felelte Steve.

Jonah feltolta az orrán a szemüvegét.

– Miért nem engedi anya, hogy repülővel utazzunk?

– Megkérdezted már tőle?

– Nem.

– Talán megkérdezhetnéd.

– Nem fontos. Csak kíváncsi voltam, te tudod-e.

Steve elmosolyodott. Már el is felejtette, milyen bőbeszédű fia van.

– Hű, ez itt a te házad?

– Aha.

– De hát ez a hely csúcsszuper!

Steve eltűnődött, vajon Jonah komolyan gondolta-e, amit mondott. A ház ugyanis minden volt, csak csúcsszuper nem. Azon sem csodálkozott volna, ha kiderül, hogy ez a legrégebbi ház egész Wrightsville Beachen. Ráadásul a házikó beszorult az elmúlt tíz évben épült két hatalmas épület közé, és ettől még apróbbnak tűnt. A festék málladozott, a tetőről több cserép is hiányzott, a terasz romokban – Steve csöppet sem lett volna meglepve, ha a legközelebbi nagyobb vihar egyszerűen elfújja a házat, ráadásul afelől sem volt kétsége, hogy ennek a szomszédok is örültek volna. Amióta ugyanis beköltözött, még egyik szomszéd sem állt szóba vele.

– Úgy gondolod? – kérdezte Jonah-t.

– Naná! A parton van. Kell ennél több? Belemárthatom a lábam? – mutatott a fiú az óceán felé.

– Persze. De légy óvatos. És maradj a ház mögött. Ne mászkálj el sehová.

– Rendben.

Steve nézte, ahogy Jonah futva távolodik, és csak azután fordult meg, hogy Kimnek is köszönjön. Ronnie is kiszállt már az autóból, de még mindig a kocs mellett ácsorgott.

– Szia, Kim! – szólalt meg a férfi.

– Steve! – A nő előrehajolt, és futólag átölelte a férfit.

– Minden rendben? – kérdezte. – Lefogytál.

– Jól vagyok.

Kim válla fölött átnézve Steve látta, ahogy Ronnie lassan elindul feléjük. Megdöbbenve figyelte, mennyit változott a lánya, amióta Kim a legutóbbi fényképét elküldte neki e-mail-

ben. Nyoma sem volt már annak a tipikus amerikai lánynak, aki az emlékeiben élt – most egy lila csíkokkal tarkított, hosszú, barna hajú, feketére lakkozott körmű, sötét ruhákba bújt fiatal nő állt előtte. Steve újra megállapította, hogy – leszámítva a lázadó tinédzseres tipikus külsőségeit – Ronnie nagyon hasonlított az anyjára. Ez tetszett neki. Pont olyan bájosnak látta Ronnie-t, mint régen.

Steve megköszöri a torkát.

– Szia, szívem! Jó, hogy újra látlak.

Ronnie nem válaszolt.

– Azért lehetnél kedvesebb is – nézett a lányra haragosan Kim. – Az apád beszél hozzád. Mondj valamit!

– Jól van – fonta össze a karját a mellkasa előtt Ronnie. – Mit szólnál ehhez? Nem fogok zongorázni neked.

– Ronnie! – Steve hallotta Kim hangjában az elkeseredettséget.

– Mi van? – emelte föl a fejét a lány. – Gondoltam, jobb, ha ezt minél hamarabb tisztázzuk.

Mielőtt Kim válaszolhatott volna, Steve megrázta a fejét. Nem volt kedve vitatkozni.

– Semmi baj, Kim.

– Igen, anya, semmi baj – csapott le Ronnie a kínálkozó alkalomra. – Ki kell nyújtóztatnom a lábam. Sétálok egyet.

Miközben Ronnie elsasszézott mellőlük, Steve látta, hogy Kim azon vívódik, hogy a lány után szóljon-e. Végül aztán nem szólt egy szót sem.

– Hosszú volt az út? – kérdezte a férfi, csak hogy oldja a feszültséget.

– Elképzelni sem tudod, mennyire.

Steve elmosolyodott, és egy pillanatra eljátszott a gondolat-
tal, hogy ők ketten még mindig házasok, ugyanabban a csapat-
ban játszanak, és szerelmesek egymásba. És ezt nem esett nehe-
zére elképzelni.

Annak ellenére sem, hogy ebből egy szó sem volt igaz.

Steve, miután kipakolta a csomagokat, a konyhába ment, ahol kiütögetett néhány jégkockát a régimódi jégkockatartóból, majd beledobta őket két teljesen különböző pohárba, melyeket akkor talált a házban, amikor beköltözött. Hallotta, hogy a háta mögött Kim lép a konyhába. Felemelt egy kancsó teát, megtöltötte a két poharat, és az egyiket a nőnek nyújtotta. Odakint Jonah a hullámokat üldözte, majd hagyta, hogy a hullámok üldözzék őt, miközben a sirályok a feje fölött csapkodtak a szárnyukkal.

– Úgy tűnik, Jonah jól érzi magát – szólalt meg a férfi.

Kim közelebb lépett az ablakhoz.

– Hetek óta izgatott volt az utazás miatt. – A nő elhallgatott egy pillanatra. – Hiányoztál neki.

– Ő is nekem.

– Tudom – biztosította Kim a férfit. Belekortyolt a teába, aztán körülnézett a konyhában. – Szóval itt laksz, hm? Nagyon... eredeti.

– Az eredeti alatt, gondolom, azt érted, hogy beázik a tető, és nincs légkondicionáló.

Kim halványan elmosolyodott.

– Tudom, nem valami fényes hely. De csendes, és minden nap láthatom a napfelkeltét.

– És az egyház tényleg nem kér egy fillért sem azért, hogy itt lakhass?

– Valamikor Carson Johnsoné volt itt minden – magyarázta Steve. – Helybéli festőművészként amikor meghalt, a templomra hagyta a házat. Harris lelkész pedig megengedte, hogy használjam az épületet, amíg el nem adják.

– És milyen újra itt lakni? Úgy értem, a szüleid is itt laktak, mennyire is innen? Háromsaroknyira?

Válójában hétre. Közel.

– Semmi különös – vont a vállát a férfi.

– Annyira zsúfolt lett ez a hely. Teljesen megváltozott, mióta legutóbb itt jártam.

– Minden változik – szögezte le Steve. A konyhaszekerénynek támaszkodott, majd keresztbe tette a lábát. – Na és, mikor lesz a nagy nap? – váltott témát. – Mármint a tiéd és Briané.

– Steve... ami ezt illeti...

– Semmi baj – emelte föl a kezét a férfi. – Örülök, hogy találtál valakit.

Kim a férfira meredt, nyilvánvalóan azon gondolkozott, hogy szó szerint értheti-e Steve szavait, vagy a volt férje ezzel csak azt akarja palástolni, mennyire érzékenyen érinti a téma.

– Januárban – mondta végül. – Szeretném, hogy tudd: a gyerekekkel... szóval velük kapcsolatban Brian nem akar több lenni, mint ami. Kedvelnéd őt.

– Biztos vagyok benne. – Steve belekortyolt a teába, majd letette a poharat. – És a gyerekek mit gondolnak róla?

– Úgy látom, Jonah jól kijön veled, de ő mindenkivel megtalálja a hangot.

– És Ronnie?

– Pont úgy van veled, ahogy veled is.

Steve elnevette magát, de aztán meglátta Kim komor arckifejezését.

– Szóval, mi van Ronnie-val?

– Nem tudom – sóhajtott a nő. – És azt hiszem, ő maga sem tudja. Most a sértődős, barátságtalan időszakát éli. Figyelmem kívül hagyja a szobafogságot, és az esetek felében „bánom is én” a válasz, ha beszélgetni próbálok vele. Próbáltam azzal magyarázni, hogy ez a tipikus tinimagatartás, mert emlékszem, hogy milyen volt, amikor én... de... – Kim megrázta a fejét. – Láttad, milyen ruhákban jár, nem? És mit szólna a hajához? Meg ahhoz a borzalmas szempillafestékhez.

– Hm.

– Ennyi?

– Rosszabb is lehetne.

Kim már szólásra nyitotta a száját, de aztán meggondolta magát. Steve tudta, hogy neki van igaza. Akármilyen időszakát is

éli most a lányuk, akármitől tart is Kim, Ronnie azért még mindig Ronnie.

– Azt hiszem... – adta meg magát Kim, majd megrázta a fejét. – Nem. Tudom, hogy igazad van. De mostanában annyira nehéz veled. Vannak időszakok, amikor olyan kedves, amilyen régen volt. Például Jonah-val. Annak ellenére, hogy kutya-macska barátságban élnek, Ronnie minden hétvégén elmegy veled a parkba. És amikor Jonah-nak problémái voltak a matekkal, minden este tanult veled. Az egészben az a legfurább, hogy ő maga viszont épphogy csak átmegy kettessel. Még nem mondtam neked, hogy februárban megcsináltattam veled az egyetemi alkalmassági vizsgát. Minden kérdést rosszul válaszolt meg. Tudod, mennyire agyfájtóknak kell lenned ahhoz, hogy minden kérdésre rossz választ adj?

Amikor Steve nevetni kezdett, Kim összehúzta a szemöldökét.

– Ez nem vicces.

– De igen.

– Nem neked kellett küzdened veled az elmúlt három évben. Steve elkomorodott, visszafogta magát.

– Igazad van. Sajnálom. – Újra a kezébe vette a poharát. – Mit mondott a bíró a bolti lopással kapcsolatban?

– Csak annyit, amit már a telefonban is elmondtam – válaszolt a nő lemondóan. – Ha többé nem kerül bajba, törlik az esetet az anyagából. De ha újra belekeveredik valamibe, akkor... – Kim arrébb lépett.

– Téged aggaszt ez a dolog – kezdte Steve.

Kim elfordult.

– Az a baj, hogy nem ez volt az első eset – ismerte be aztán. – Tavaly bevallotta, hogy ő lopta el a karkötőt, de most azt mondta, hogy annyi mindent vásárolt a drogériában, hogy nem fért el a kezében, ezért a rúzszt betette a zsebébe. Mindent kifizetett, és amikor visszanezéd a videófelvételt, úgy tűnik, valóban csak egy félreértés az egész, de...

– De nem vagy biztos benne.

Kim nem válaszolt, Steve pedig megrázta a fejét.

– Ez még nem jelenti azt, hogy fel fog kerülni Amerika legkeresettebb bűnözőinek a listájára. Hibát követett el. De mindig is jószívű gyerek volt.

– Ez még nem jelenti azt, hogy most is az igazat mondja.

– De azt sem, hogy hazudik.

– Tehát te hiszel neki? – Kim arkifejezése reményt és kételkedést tükrözött.

Steve végiggondolta, mit is érez az ügy kapcsán – ahogy már vagy egy tucatszor megtette, amióta Kim először mesélt róla.

– Igen – mondta aztán. – Igen, hiszek neki.

– Miért?

– Mert Ronnie jó gyerek.

– Honnan tudod? – kérdezte a nő. Érkezésük óta most először tűnt mérgesnek. – Hiszen három éve találkoztál vele utoljára.

Kim elfordult a férfitől, és karba tett kézzel bámult ki az ablakon. Metsző hangon folytatta:

– Ahelyett, hogy körbeutaztad az országot és ideköltöztél; nos, ahelyett visszajöhettél volna. Taníthattál volna újra New Yorkban, és az életük része maradhattál volna.

Szavai fullánkként fúródtak Steve szívébe, aki tisztában volt azzal, hogy a nőnek igaza van. Ez azonban nem ilyen egyszerű. Az okokat mindketten tudták, igaz, ezt sosem ismerték volna el egymás előtt.

A beállt csendet végül Steve törte meg azzal, hogy megköszönte a torkát.

– Csak azt próbáltam meg elmagyarázni, hogy Ronnie meg tudja különböztetni a jót a rossztól. Foggal-körömmel ragaszkozik a függetlenségéhez, és én még mindig hiszek abban, hogy ugyanaz a személy, aki mindig is volt. A dolgok lényegét tekintve, a lányunk semmit sem változott.

Mielőtt Kim átgondolhatta volna, hogy mit válaszoljon

Steve megjegyzésére – már ha egyáltalán tudott volna mit válaszolni –, kipirosodott arccal Jonah viharzott be a házba a bejárati ajtón keresztül.

– Apa! Találtam egy állati klassz műhelyt. Gyere! Meg akarom mutatni neked!

Kim hitetlenkedve nézett a fiúra.

– Hátul van – magyarázta Steve. – Akarod látni?

– Csúcsszuper, anya!

Kim Steve-ről Jonah-ra nézett, majd vissza a férfira.

– Nem, inkább nem – mondta. – Ez amolyan apa-fia dolog lehet. Meg egyébként is indulnom kellene.

– Máris? – kérdezte Jonah.

Steve tudta, milyen nehéz lehet most Kimnek, így ő válaszolt helyette.

– Anyád előtt még hosszú út áll. Ráadásul ma este el akartalak vinni a vásárba. Mit szólnál, ha megnéznénk?

Steve látta, ahogy Jonah válla szomorúságában előreesik.

– Nem bánom – egyezett bele aztán.

Miután Jonah elbúcsúzott az anyjától – Ronnie még ekkorra sem bukkant elő, és Kim állította, hogy nem is fog egyhamar előkerülni –, apa és fia lebaktattak a műhelyhez, amely nem volt más, mint a tengerparti házhoz tartozó, omladozó, bádogtetős épület.

Steve az elmúlt három hónapban a délutánok nagy részét ebben a műhelyben töltötte – válogatott lomok és egymásra halmozott, színes üveglakok között, amelyeket most Jonah nézegetett. A műhely közepén egy hatalmas munkaasztal állt, rajta egy színes üveglak, amelynek elkészítéséhez láthatóan nemrégiben kezdett hozzá valaki. Jonah-t azonban sokkal jobban érdekelték az előző tulajdonos hagyatékaként ott maradt, polcokon sorakozó, fura, kitömött állatok. A fiú megbabonázva nézett egy félig mókus, félig sügér formájú állatot és egy oposzszumfejű csirkét.

- Mi ez a cucc? – kérdezte.
- Azt hiszem, művészetnek hívják.
- Én azt hittem, a művészet az festményekkel meg hasonlókkal kapcsolatos.
- Azzal is. De előfordul, hogy mást is művészetnek nevezünk.

Jonah fintorogva bámult egy félig nyúl, félig kígyó teremtményt.

- Ez itt nem úgy néz ki, mint egy műalkotás.

Amikor Steve elmosolyodott, Jonah a munkaasztalon fekvő színes üveglakhoz lépett

- Ez is azé a férfié volt? – kérdezte.
- Valójában ez az enyém. Én készítem az utca végén álló templomba, amely tavaly égett le, és vele együtt az eredeti ablak is a tűz martalékává vált.

- Nem is tudtam, hogy tudsz ablakokat készíteni.
- Hiszed vagy sem, az a festőművész tanított rá, aki itt élt.
- A pasi, aki az állatokat is kitömte?
- Pont ugyanaz.
- Te ismerted őt?

Steve is az asztalhoz lépett.

– Gyerekkoromban a hittanórák helyett inkább itt ütöttem agyon az időt. Ez az ember készítette a környék templomainak legtöbb ablakát. Látod azt a képet a falon? – mutatott Steve az egyik polchoz támasztott kis fényképre, amely a feltámadt Krisztust ábrázolta, és amelyet alig lehetett észrevenni a rendetlenségben. – Remélem, hogy az ablak ugyanezt fogja ábrázolni, ha kész leszek vele.

– Csúcsszuper! – jelentette ki Jonah, Steve pedig mosolyra húzta a száját. Nyilvánvaló, hogy a *csúcsszuper* volt Jonah új, kedvenc szava, és a férfi kíváncsi lett volna, vajon hányszor hallja majd még ezt a kifejezést a nyár folyamán.

- Akarsz segíteni?
- Megengeded?

– Számítottam is rá. – Steve finoman oldalba bökte a fiát.
– Szükségem van egy kiváló asszisztensre.

– Nehéz csinálni?

– Én a te korodban kezdtem a tanulást, és biztos vagyok benne, hogy te is ellesed majd a fogásokat.

Jonah óvatosan felemelt egy üvegdarabot, és vizsgálgatni kezdte: a fény felé fordította, komoly arckifejezéssel tanulmányozta.

– Tuti biztos, hogy én is meg tudom tanulni.

Steve elmosolyodott.

– Jársz még templomba? – kérdezte.

– Aha. De már nem a régi templomunkba, hanem abba, amelyikbe Brian szeret járni. Ronnie nem mindig jön velünk. Bezárkózik a szobájába, és nem hajlandó kijönni, de amint kitesszük a lábunkat a házból, már megy is a Starbucks kávézóba, hogy a barátjaival lógjon. Anyát ez irtóra dühíti.

– Mindig ez történik, amikor egy gyerek tinivé érik. Tesztelni kezdi a szüleit.

Jonah letette a poharát az asztalra.

– Én nem leszek ilyen – közölte aztán. – Én mindig jó leszek. Az új templomot viszont nem szeretem. Unalmas. Így aztán azt hiszem, nem fogok odajárni.

– Rendben. – Steve elhallgatott egy pillanatra. – Hallom, ősszel pályára léptek a focicsapattal.

– Nem focizom túl jól.

– Akkor hát? Csak móka az egész?

– Akkor nem, amikor a többiek kigúnyolnak.

– Belőled űznek gúnyt?

– Aha, de nem érdekel.

– Ó! – válaszolta Steve.

Jonah topogni kezdett a lábával, nyilvánvaló volt, hogy eszébe jutott valami.

– Ronnie egy levelet sem olvasott el azok közül, amit neki küldtél, apa. És nem akar többé zongorázni.

- Tudom – válaszolta Steve.
- Anya azt mondja, mindez azért van, mert Ronnie-nak PMS-e van.

Steve majd megfulladt, ahogy próbálta visszatartani a nevetést, de aztán gyorsan összeszedte magát.

- Tudod egyáltalán, mit jelent ez?
- Nem vagyok már kisgyerek. Azt jelenti, hogy pisálok mindenkire szindrómája van – tolt fel az orrán a szemüvegét Jonah.

Steve nevetve borzolta össze Jonah haját.

- Mi lenne, ha megkeresnénk a nővéredet? Mintha a vásár irányába láttam volna menni.

- Felülünk az óriáskerékre?
- Amire csak akarsz.
- Csúcsszuper!